



Media Trustees as Key Actors in Dealing with Iraq's Sports Crises

Wisam Mohammed Tuama¹ | Vaheid Shojaei^{2✉} | Suhair Meteab Munaf³ | Rasol Nazari⁴

¹ Department of Physical Education, Isf. C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Email: vesammohammadtomeh@gmail.com

² Corresponding Author, Department of Physical Education, Sar.C., Islamic Azad University, Sari, Iran.

Email: shojaei.vahid@iau.ac.ir

³ Department of Physical Education, Baghdad University, Iraq

Email: edu.iqsuhair.m@cope.uobaghdad

⁴ Department of Physical Education, Isf. C., Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Email: r.nazari@iau.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received 30 May 2025

Revised 16 August 2025

Accepted 18 August 2025

Published 22 September 2025

Keywords:

Key players,

Media,

Risk,

Productivity improvement,

Sport.

ABSTRACT

Objective: Improving productivity in sports is a vital tool for maintaining sustainability and facing sudden challenges. Facing crises through management strategies not only prevents potential losses but also leads to enhancing the sustainability and added value of professional sports. Therefore, the main objective of the present study is to present risk reduction strategies according to the objectives of actors, especially media managers, to improve productivity in Iraqi professional sports, based on the key actor analysis technique.

Methods: This was done using a strategic planning simulation tool called MacTur. In this study, 18 participants were selected purely purposefully.

Results: The findings show that the objectives or social crises, lack of hardware standards, environmental, political, technological, economic, media and emerging crises are fully agreed upon by all the main actors in the issue of crisis management in Iraqi professional sports. However, the main actors, in relation to natural, security and global crises, do not have such a firm opinion and are somewhat opposed to some of the goals. It was also found that the sports federation and sports do not have any special ability in the face of security crises. It seems that the goals of each of these actors in promoting productivity overlap to some extent, but there are also differences in their priorities and approaches.

Conclusions: The selection and implementation of appropriate strategies for risk reduction depends on various factors, including the type of crisis, the goals of the actors and the available resources. A strategy for developing media literacy among various stakeholders of sports with education was also presented.

Cite this article: Tuama, Wisam Mohammed., Shojaei, Vaheid., Munaf, Suhair Meteab & Nazari, Rasol. (2025). Media Trustees as Key Actors in Dealing with Iraq's Sports Crises. *Jahesh*, 3 (2), 1-16.



© The Author(s).

Publisher: Gorgan Branch, Islamic Azad University.



متولیان رسانه به عنوان بازیگران کلیدی مقابله با بحران های ورزش عراق

وسام محمد طعمه^۱ | وحید شجاعی^۲ | سهیر متعب مناف^۳ | رسول نظری^۴

^۱ گروه مدیریت ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. رایانامه vesammohammadtomeh@gmail.com

^۲ نویسنده مسوول، گروه تربیت بدنی، واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی، ساری، ایران. رایانامه shojaei.vahid@iau.ac.ir

^۳ گروه تربیت بدنی، دانشگاه بغداد، عراق. رایانامه edu.iqsuhair.m@cope.uobaghdad

^۴ گروه مدیریت ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران. رایانامه r.nazari@iau.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۳/۹ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۵/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۵/۲۷ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۶/۳۱ کلیدواژه‌ها: بازیگران کلیدی، رسانه، ریسک، ارتقای بهره وری، ورزش.	هدف: ارتقای بهره وری در ورزش یک ابزار حیاتی برای حفظ پایداری و مواجهه با چالش‌های ناگهانی است. مواجهه با بحران‌ها، از طریق استراتژی‌های مدیریتی، نه تنها از ضررهای احتمالی جلوگیری می‌کند بلکه به ارتقاء پایداری و ارزش افزوده ورزش می‌انجامد. از این رو هدف اصلی پژوهش حاضر، ارائه استراتژی‌های کاهش ریسک با توجه به اهداف بازیگران بخصوص متولیان رسانه ای ارتقای بهره وری در ورزش عراق، بر اساس تکنیک تحلیل بازیگران کلیدی می‌باشد. روش پژوهش: این امر بوسیله ابزار شبیه‌سازی برنامه‌ریزی استراتژیک به نام مک‌تور انجام گردید. در این مطالعه، ۱۸ مشارکت‌کننده بصورت کاملاً هدفمند انتخاب گردیدند. یافته ها: یافته ها نشان می‌دهد که اهداف یا بحران‌های اجتماعی، نبود استانداردهای سخت‌افزاری، زیست‌محیطی، سیاسی، فناوری، اقتصاد، رسانه‌ای و بحران‌های نوظهور، به طور کامل مورد توافق همه بازیگران اصلی در مسئله مدیریت بحران در ورزش حرفه‌ای عراق می‌باشند. اما بازیگران اصلی، در ارتباط با بحران‌های طبیعی، امنیتی و جهانی، چنین نظر قاطعی ندارند و تا حدودی با برخی از اهداف مخالفند. همچنین مشخص گردید که فدراسیون ورزش و ورزش، در برابر بحران‌های امنیتی، توانایی خاصی ندارند. به نظر می‌رسد، اهداف هر یک از این بازیگران در ارتقای بهره وری، تا حدی با یکدیگر هم‌پوشانی دارد، اما تفاوت‌هایی نیز در اولویت‌ها و رویکردهای آنها مشاهده می‌شود. نتیجه گیری: انتخاب و اجرای استراتژی‌های مناسب برای کاهش ریسک، به عوامل مختلفی از جمله نوع بحران، اهداف بازیگران و منابع موجود بستگی دارد. استراتژی توسعه سواد رسانه ای در بین ذینفعان مختلف ورزش با آموزش، نیز ارائه گردید.

استناد: طعمه ، وسام محمد، شجاعی، محید، سهیر متعب، مناف و نظری، رسول. (۱۴۰۴). متولیان رسانه به عنوان بازیگران کلیدی مقابله با بحران های ورزش عراق ، جهش، ۲ (۳)، ۱۶-۱.



© نویسندگان.

ناشر: واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی.

مقدمه

دوران معاصر، عرصه تحولات شگرف و پویایی شتابنده است. تغییرات چنان برق آسا و غافل گیرکننده از راه می رسند که کوچکترین کم توجهی به آن می تواند به بهای گزاف غافلگیری استراتژیک در تمام عرصه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و رسانه ای، فناوری و حتی فرهنگی تمام شود (نظری، ۲۰۱۷). برای سازگاری با این تحولات، سیاست گذاری ها نیز دچار تحول شدند؛ برای هماهنگی با این فرآیندها، حوزه های جدید دانشی نیز ایجاد شدند که مدعی بودند سازگاری حوزه های سیاست گذاری با تحولات مذکور، فرآیندی پیچیده است و تکمیل آن نیازمند انقلاب در بنیادهای این حیطه و حوزه های مشابه است (شهریاری و همکاران، ۲۰۱۹).

در این محیط سرشار از پیچیدگی و تغییرات مداوم و آکنده از عدم قطعیت رسانه ای، به نظر می رسد تنها رویکرد و سیاستی که احتمال موفقیت و رسیدن به توسعه را مهیا می کند، تلاش برای معماری آینده است (نظری و قاسمی، ۲۰۱۳)؛ هر چند خزایی (۱۳۹۹) معتقد است که این تلاش همواره با خطرپذیری فراوان قرین بوده است، اما می توان بیان نمود که به هر حال پذیرش این مخاطرات، به مراتب از دست روی دست گذاشتن و نظاره گر بودن تحولات آینده، عاقلانه تر است. ضای ورزش و مخصوصاً ورزش پرطرفدار ورزش، نیز مانند دیگر جنبه های زندگی بشر از تغییرات شتابان، پویایی غیرخطی و پیچیدگی های بسیار زیاد، تأثیرات زیادی پذیرفته اند. در این شرایط، یکی از مهم ترین چالش های پیش روی سازمان دهندگان ورزش، مواجه با بحران ها و ریسک های احتمالی است که همیشه احتمال وقوع آن وجود دارد و حجم زیادی از وقت سازمان های متولی را معطوف به خود می نماید (صیرفیان و همکاران، ۲۰۲۴). به نظر می رسد یکی از راه هایی که می تواند بسترسازی مناسب برای پیش بینی و پیشگیری از وقوع بحران باشد، بهره گیری از زمینه دانشی و آگاهی های نوین است. همانطور که در اوایل مبحث، مطرح گردید، یکی از این روش های نوین، معماری یا ساخت آینده با روش های علمی بسیار جدید است. آینده نگاری به مثابه یکی از راهکارهای ارائه شده برای مشکلات فوق، یکی از حوزه های دانش است که بر جامع نگری و مشارکت مبتنی است (نظری و همکاران، ۲۰۲۳).

ورزش به عنوان فعالیتی برای تمرین بدن و ذهن انسان به صنعتی جهانی تبدیل شده که جمعیت سراسر جهان را مجذوب خود کرده است؛ به گونه ای که میلیاردها نفر درگیر این صنعت شده اند و میلیون ها شغل نیز در این صنعت ایجاد شده است (استاتوپولو و همکاران^۱، ۲۰۲۲). ارزش بازار جهانی ورزش در سال ۲۰۲۰، ۳۸۸/۲۸ میلیارد دلار برآورد شد و انتظار می رود تا سال ۲۰۲۵ به ۵۹۹/۹ میلیارد دلار افزایش یابد (شرکت تحقیقات تجاری^۲، ۲۰۲۰). این حال، با رشد و شکوفایی صنعت ورزش، جنبه تاریک تری از آن آشکار شده و فساد، تقلب و رشوه در ورزش به طور مکرر در پوشش خبری مشاهده شده است (گورس و چادویک^۳، ۲۰۱۱). بهره گیری ورزش از رسانه ها و شبکه های اجتماعی و رسانه ای، سبب استقبال بی سابقه جامعه از ورزش شده است. از سویی می توان گفت که ورزش، رسانه ها و شبکه های اجتماعی و رسانه ای را نیز به طور کاملاً فزاینده ای به خدمت گرفته است. ورزش، رسانه و شبکه های اجتماعی و رسانه ای از لحاظ مختلفی ویژگیهای مشترکی دارند. اول این که به پدیده ها و موضوع های جهانی تبدیل شده اند.

¹ Stathopoulou et al.

² The Business Research Company

³ Gorse & Chadwick

دوم این که از صنایع رو به رشد و سودآور محسوب می شوند و سوم این که با در نظر گرفتن ورزش و رسانه به معنای امروزی هر دو از پدیده‌های مربوط به قرن اخیرند و در نهایت این که هر دو دارای ابعاد گسترده و متنوع اجتماعی و رسانه‌ای، فرهنگی و سیاسی می باشند (زارع و همکاران، ۲۰۱۵).

ذکی و نصیری (۲۰۲۲) نشان دادند که به ترتیب عوامل اقتصادی، برون سپاری و تعهد و سازمانی بیشترین تاثیر را بر ایجاد فساد در سازمان های ورزشی دارند. ناصری و همکاران (۲۰۲۲) نشان دادند که بیشترین توافق نظر خبرگان درباره ی فساد شبکه‌ای به شاخص «تنوع مهارت و تخصص اعضاء» اختصاص پیدا کرد و کمترین هم به معیار «انحصار» تعلق گرفت. افضل‌ی موسوی و همکاران (۲۰۲۲) نشان دادند که عامل فساد مدیریتی، خانوادگی، فرهنگی، اجتماعی و رسانه‌ای و رسانه‌ای بر روی بروز فساد اخلاقی در ورزش پایه تاثیر دارند. یین^۱ (۲۰۲۳) نشان داد که رسانه های جمعی و فعالیت در این حوزه ها بر کنترل و کاهش فساد اثرگذار است. ستافوپولو و همکاران (۲۰۲۲) نشان دادند که ارزش های خاص مرتبط با تعهدات اخلاقی در قبال تیم با ارزش های جهان شمولی که انصاف را در ورزش می طلبند، برخورد می کند. علاوه بر این، هنجارهای اجتماعی و رسانه ای فساد، تضاد بین ارزش های عام گرا و خاص گرا را تعدیل می کند. مانولی و جانسیس^۲ (۲۰۲۱) نشان دادند که یافته های این مطالعه به بررسی نقش چندجانبه رسانه ها در فساد ورزشی اجازه می دهد و در عین حال موانع درونی و بیرونی را که با آن مواجه هستند، از طمع شخصی گرفته تا فشارهای مبتنی بر بازار و طرد رسانه ها توسط سیستم گسترده تر مبارزه با فساد، آشکار می سازد.

روز به روز بر محبوبیت ورزش^۳، نزد جهانیان افزوده می شود و میلیون ها نفر در سراسر جهان را در هر سنی درگیر خود می کند (فلمنگ^۴ و همکاران، ۲۰۲۳). ورزش، نقش (ویتل^۵، ۲۰۲۴) و هویت منحصر به فردی (ترادوا و یائو^۶، ۲۰۲۱) در اکثر جوامع دارد (یائو و همکاران، ۲۰۲۳) و در شکل های مختلف خود، بخشی از حیات روزمره بسیاری از مردم است (جاکمان^۷ و همکاران، ۲۰۲۱). امروزه ورزش، تبدیل به یکی از بزرگترین صنایع در دنیا گردیده است (جانگ و جو^۸، ۲۰۲۱). از جذاب ترین منظرهای ورزش، ورزش حرفه ای می باشد. ورزش حرفه ای از جمله عوامل حیاتی در توسعه صنعت ورزش در کشورهای مختلف است (اینوی^۹ و همکاران، ۲۰۲۳). رشد فزاینده مشارکت ورزشی در شمار زیادی از کشورها، ثروت، محبوبیت و شهرتی که ورزشکاران بزرگ برای خود کسب کردند، از مهم ترین عوامل دگرگون شدن مفهوم ورزش آماتوری و تحول تدریجی آن به ورزش حرفه ای بود (تسنگ^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۷). ورزش حرفه ای یک نوع تجارت ورزشی است که در آن بر جذب ورزشکاران بسیار ماهر تأکید می شود (هسینگ^{۱۱}، ۲۰۲۴). ویژگی این نوع از ورزش، رونقزائی است (گوارتز و اسپینز^{۱۲}، ۲۰۲۲؛ ریچاردسون و مک کنا^{۱۳}، ۲۰۲۲).

¹. Yen

². Manoli & Janečić

³Sport

⁴Fleming

⁵Whittle

⁶Trudeau & Yao

⁷Jackman

⁸Zhang.&Xu

⁹Inoue

¹⁰Tseng

¹¹Hsiung

¹²Gwartz&Spence

¹³Richardson&McKenna

در میان تمام رشته های مختلف ورزش حرفه ای، ورزش و ورزش یکی از پرتعدادترین و دوست داشتنی ترین ورزش های گروهی در دنیا به شمار می آید. ورزش حرفه ای، به گونه ای سازماندهی می شود که برترین ورزشکاران برای جذب بیشترین تماشاگر و درآمد مالی به خدمت گرفته شوند (هسینگ، ۲۰۲۴؛ مادن^۱، ۲۰۱۲). امروزه ورزش رایج ترین رشته ورزشی در اکثر عراق های دنیاست. حتی کسانی که نسبت به ورزش بی تفاوت و بی علاقه اند اهمیت اجتماعی و رسانه ای آن را انکار نمی کنند. علاقه مندی به پیگیری و تماشای مسابقات ورزش به اندازه ای است که گمان نمی رود هیچ واقعه علمی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و رسانه ای و فرهنگی باشد که جامعه ای با این وسعت بخواند با این شتاب جریان وقوع آن را دنبال کند (سهرابی و همکاران، ۲۰۲۴). چالش سازمان دهندگان ورزش حرفه ای، منعطف بودن برای برطرف کردن نیازهای گروه ها و ورزش های متفاوت است (استوارت و راینر^۲، ۲۰۲۴). یکی از مهم ترین چالش های پیش روی سازمان دهندگان ورزش، مواجه با بحران^۳ ها و ریسک^۴ های احتمالی است که احتمالاً در بخش های مختلف اقتصادی، فرهنگی، زیرساختی، رویدادی، ملی و بین المللی به وقوع می پیوندد.

دبیرخانه راهبرد بین الملل (ISDR) وابسته به سازمان ملل متحد^۵، در جدیدترین بیانیه خود بحران را از هم گسیختگی جدی در عملکردهای یک جامعه که منجر به ایجاد خسارات انسانی، سرمایه ای و زیست محیطی می گردد، تعریف کرده است (دلوین^۶، ۲۰۲۳). به این ترتیب در صورتی به حادثه ای بحران اطلاق می شود که سازگاری با آن با توجه به منابع موجود فراتر از توان جامعه باشد؛ از این دیدگاه، وقوع حوادث معمولاً ناشی از اثرات منفی مخاطراتی^۷ است که به خوبی مدیریت نشده اند (کومبس و لافر^۸، ۲۰۲۲). گئورگ و پرات^۹ (۲۰۲۴) بحران را واقعه ای ناگهانی و بدشansı بزرگی که باعث آشفتگی در اساس روابط و فعالیت های معمول جامعه می شود تعریف کرده اند.

در جهت مهار حوادث غیرمترقبه و آمادگی برای مقابله با بحران، وجود سیستمی به نام "سیستم ارتقای بهره وری" ضروری است. این سیستم مدیریتی می بایست، با برنامه ریزی دقیق و تشکیل کمیته هایی برای جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل داده ها، به پیش بینی احتمال وقوع بحران و پیشگیری از آن، همچنین تحلیل بحران بوجود آمده و چگونگی مقابله با آن، برآورد خسارت مادی و معنوی، در نهایت ایجاد تعادل و بازگرداندن شرایط پیشین، پردازد (پاکباز، ۱۴۰۰). ارتقای بهره وری، طیفی از فعالیت های طراحی شده برای تداوم کنترل بر بحران و شرایط اضطراری؛ و فراهم آوردن چهارچوبی برای کمک به افراد در معرض خطر یا بازیابی اثرات ناشی از بحران هاست (کومبس^{۱۰}، ۲۰۰۸). به عقیده صیرفیان و همکاران (۲۰۲۴)، از ضروریات ارتقای بهره وری، اتخاذ استراتژی انعطاف پذیری^{۱۱} است. به این معنا که در مراحل مختلف وقوع یک بحران، می بایست از استراتژی و راهبرد متناسب با آن مرحله استفاده کرد.

1Madden

2 Stewart & Rayner

3 Crisis

4 Risk

5 ISDR (International Strategy for Disaster Reduction)

6 Devlin

7 Hazards

8 Coombs & Laufer

9 George & Pratt

10 oombs

11 Flexible Strategy

راهبرد کلی ارتقای بهره‌وری قبل از وقوع، راهبرد کنشی است یعنی ارتقای بهره‌وری بر آن است که با پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران، جلوگیری و یا حجم آن را مهار کند و یا کاهش دهد.

به نظر می‌رسد یکی از راههایی که می‌تواند بسترسازی مناسب برای پیش‌بینی و پیشگیری از وقوع بحران باشد، بهره‌گیری از زمینه‌دانشی و آگاهی‌های نوین است. یکی از این دانش‌های نوین که اندیشمندان بزرگی در سرتاسر جهان با تمسک به آن، خدمتگزار دولت خود هستند، دانش آینده‌پژوهی^۱ است (مک‌کوا^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). در واقع سیاستگذاران کشورها با هدف ساخت آینده مطلوب خویش اقدام به آینده‌نگاری در بسترهای مختلف می‌کنند، سناریو موجب گسترش فرصت‌ها می‌گردد، راه‌های درک و مداخله در آینده را ممکن می‌سازد و منجر به توسعه استراتژی سازمانی و عمل به آن می‌شود (ادیب‌روشن و همکاران، ۲۰۲۰). آدامسون^۳ و همکاران (۲۰۲۴) در ارتباط با نوآوری، بنتلی^۴ و همکاران (۲۰۲۴) با رویکرد سلامتی و همیلتون^۵ (۲۰۲۱) با رویکرد آموزش رسانه‌ای و یادگیری، اشاره نمود. پس با این تحلیل‌ها، می‌توان اذعان نمود که برنامه‌ریزی در ورزش حرفه‌ای به خاطر وجود بحران‌های مختلف و عدم توانایی در پیش‌بینی آنها، دارای چالش‌های خاص خود است؛ از این رو احتمالاً استفاده از ابزار برنامه‌ریزی سناریو در محیط سرشار از عدم قطعیت فعلی، می‌تواند تأثیر بسزایی در کنترل بحران‌های ورزش حرفه‌ای در عراق داشته باشد. هر چند تاکنون در ارتباط با طراحی سناریوهای رسانه‌ای ارتقای بهره‌وری در ورزش حرفه‌ای مطالعه‌ای ثبت نگردیده است، بر اساس ادبیات ارائه شده، می‌توان اذعان نمود که نداشتن سناریو و نگاه آینده‌نگارانه در طراحی ارتقای بهره‌وری در تحقیقات گذشته، یک خلاء اساسی و یک گپ عمده در مدیریت ورزش و ورزش عراق است.

این پژوهش از جنبه‌های نوآوری بسیار مهم و متمایزی برخوردار است. اولاً، این تحقیق به دلیل تمرکز بر مدیریت بحران‌های ورزش حرفه‌ای در عراق، یک زمینه کاملاً نو و تازه را مورد بررسی قرار داده است. در حوزه ورزش، به ویژه ورزش، این نگرش به ارتقای بهره‌وری‌ها اغلب از دیدگاه‌های مدیریتی عمومی بازتاب می‌یابد. اما این تحقیق به دلیل تمرکز خاص بر ورزش عراق، از دیدگاه‌های مختص و خاص به این موضوع پرداخته و سناریوهای رسانه‌ای را تدوین می‌کند که با ویژگی‌های مختص و شایسته این بازار و جامعه سازگاری دارند. ثانیاً، این تحقیق از منابع داده‌ای به‌روز و مناسب استفاده می‌کند که براساس شرایط و واقعیت‌های فعلی ورزش عراق تنظیم شده‌اند. تمرکز بر روی این منابع داده‌ای به تازگی آن را از دیگر تحقیقات موجود متمایز می‌کند. این پژوهش به عنوان یک تحقیق پیش‌رو، از طریق بهره‌گیری از داده‌های جدید و به‌روز، رویکردی نوین و پیشرفته را در ارتقای بهره‌وری‌های ورزش عراق ارائه می‌دهد که با موجودیت‌ها و چالش‌های این حوزه هماهنگ و توجیه شده است. محیط ورزش، مدام در معرض تغییرات بسیار قرار دارد و دارای عدم قطعیت‌های بسیاری است و ارتقای بهره‌وری‌ها را تا حدود بسیار زیادی با مشکل مواجهه کرده است، در این راستا نیاز به سیاست‌گذاری از طریق آینده‌نگاری، مورد توجه و تأکید است، می‌تواند گامی به سوی توسعه ورزش و در نهایت برنامه‌ریزی اصولی در ارتقای بهره‌وری ورزش در عراق گردد.

^۱Futures study^۲McCuea^۳Adamson^۴Bentley^۵Hamilton

روش‌شناسی پژوهش

تحقیقات علمی را بر اساس چگونگی به دست آوردن داده‌های مورد نیاز طرح تحقیق می‌توان به تحقیقات توصیفی یا غیرآزمایشی و تحقیقات آزمایشی تقسیم کرد. تحقیق حاضر در مرحله گردآوری داده‌ها به صورت واقعی و بدون دست کاری در زمره تحقیقات توصیفی (غیرآزمایشی) محسوب می‌شود. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از منظر روش یک پژوهش کیفی و از نوع پژوهش‌های آینده‌نگارانه است. در این پژوهش سعی گردید بر اساس اهداف فرعی مشخص شده، دو نوع از رویکردهای متفاوت آینده‌نگاری، همچنین روش نظریه داده‌بنیاد به کار گرفته شود تا اهداف فرعی، پوشش یابند. بدین صورت که برای هدف از رویکرد تحلیل بازیگران و برای اهداف استفاده شده است.

تحلیل بازیگران یا تحلیل ذینفعان فرآیندی است که به کمک آن افراد یا گروه‌هایی را که بیشترین نفوذ و تأثیر را بر یک موضوع، مسئله، فعالیت، راهبرد یا تصمیم‌گیری را دارند، شناسایی می‌شوند.

طبقه‌بندی بازیگران بر مبنای تأثیرگذاری و تأثیرپذیری نسبی آن‌ها از یکدیگر است که داده‌های مربوط به آن به کمک ماتریس بازیگر-بازیگر^۱ مشخص می‌شود. هدف دوم شناسایی موضع‌گیری هر یک از بازیگران نسبت به اهداف، اولویت‌ها یا مسائل کلیدی است و برای رسیدن به این هدف از ماتریس بازیگر-اهداف^۲ استفاده می‌شود. در روش تحلیل بازیگران کلیدی، شیوه کار بدین صورت است که ابتدا باید بر اساس مصاحبه با خبرگان و یا رجوع به منابع معتبر و مرتبط و بر اساس مسئله تحقیق، بازیگران کلیدی (سازمان‌هایی که در ارتقای بهره‌وری در ورزش عراق تأثیرگذار هستند و می‌توانند تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نمایند) و اهداف مرتبط (متناسب با مسئله تحقیق؛ اهدافی که بتوان بازیگران اصلی را بر اساس آنان مورد تحلیل قرار داد) مشخص گردند. پس از شناسایی بازیگران و اهداف اصلی، ابتدا ماتریس بازیگر-بازیگر با استفاده از راهنمای تکمیل ماتریس توسط کارشناسان تکمیل گردید. ماتریس اثرات متقابل میان بازیگران یا ماتریس بازیگر-بازیگر، ماتریسی بدون علامت (مثبت و منفی) است که شدت اثرگذاری عناصر سطری بر عناصر ستونی را مشخص می‌نماید. عدد صفر به معنای نبود رابطه یا اثر متقابل و اعداد یک تا ۴ بیانگر شدت اثرگذاری یا نفوذ بازیگران بر یکدیگر است. در ادامه ماتریس بازیگر-اهداف شکل گرفت و خبرگان، بر اساس راهنمای تکمیل ماتریس، امتیازدهی نمودند. این ماتریس بر خلاف ماتریس قبلی ماتریس علامت‌دار است که موافقت یا مخالفت بازیگران با اهداف را نشان می‌دهد. شدت این موافقت و مخالفت با اعداد بین ۴- تا ۴ تا ثبت می‌گردد. تمام این مراحل و گام‌ها با استفاده از نرم افزار MACTOR انجام می‌پذیرد. این نرم‌افزار برای سنجش موازنه قدرت میان بازیگران و ذینفعان متعدد در مسئله و بررسی همگرایی یا واگرایی آنها برای دستیابی به اهداف مدنظر کاربرد دارد. از این رو، این روش تحلیل بازیگران به روش مک تور معروف است. پس از ساخت و تکمیل ماتریس‌های بازیگر-بازیگر و بازیگر-اهداف، می‌توان خروجی‌های متنوع نرم‌افزار مک‌تور را مورد تحلیل قرار داد. در مرحله تحلیل بازیگران کلیدی، جامعه آماری خبرگان مدیریت ورزشی با سابقه کار اجرایی در ورزش حرفه‌ای و مدیریت سازمان‌های بزرگ ورزشی و آشنایی با مدیریت بحران و ریسک بودند. حجم نمونه در این قسمت از پژوهش، ۱۸ نفر از جامعه ذکر شده بود. جدول (۱)، نقش‌های آکادمیک و حرفه‌ای مشارکت‌کنندگان در این قسمت از تحقیق را نشان می‌دهد. در تحلیل بازیگران کلیدی،

^۱. Actor-Actor

^۲. Actor-Goals

نمونه‌ها از طریق روش نمونه‌گیری کاملاً هدفمند و با در نظر گرفتن تناسب افراد برای پاسخگویی به هدف تحقیق انتخاب شدند و ماتریس‌های بازیگر - بازیگر - اهداف را تکمیل نمودند. گردآوری داده‌ها با مصاحبه‌های عمیق و پرسش‌نامه‌های باز صورت گرفت. در تحلیل بازیگران کلیدی، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از یکی از ابزارهای کاربردی در تحلیل سیستم‌های پیچیده، به نام تحلیل تأثیرات متقابل استفاده گردید. روش تحلیل تأثیرات متقابل روشی خبره محور است که نتایج کمی از آن بدست می‌آید. بنیان اصلی روش تحلیل تأثیرات متقابل، بر ماتریس تأثیرات استوار است. در گام اولی، یعنی تحلیل بازیگران کلیدی، تمام مراحل و گام‌ها با استفاده از نرم‌افزار مک‌تور انجام می‌شود. این نرم‌افزار برای سنجش موازنه قدرت میان بازیگران و ذینفعان متعدد در مسئله و بررسی همگرایی یا واگرایی آن‌ها برای دستیابی به اهداف مدنظر کاربرد دارد.

جدول (۱) نقش‌های آکادمیک و حرفه‌ای مشارکت‌کنندگان در قسمت تحلیل بازیگران کلیدی

نقش‌های حرفه‌ای		حوزه دانش تخصصی
مدیر ارشد فدراسیون	P۰۱	برنامه‌ریزی استراتژیک و آینده‌نگاری در ورزش
معاون مدیر کل ورزش	P۰۲	
مدیر باشگاه	P۰۳	
نایب‌رئیس فدراسیون	P۰۴	
مدیر ارشد فدراسیون	P۰۵	
مدیر باشگاه	P۰۶	
دبیر فدراسیون	P۰۷	
مدیر ارشد فدراسیون	P۰۸	
رئیس هیئت استانی	P۰۹	پژوهش مرتبط با در ورزش
مدیر ارشد فدراسیون	P۱۰	
معاون مدیر کل ورزش	P۱۱	
مدیر ارشد فدراسیون	P۱۲	
مدیر باشگاه	P۱۳	جامعه‌شناسی و روان‌شناسی ورزشی
رئیس هیئت استانی	P۱۴	
مدیر ارشد فدراسیون	P۱۵	رسانه و ارتباطات در ورزش
روابط عمومی فدراسیون	P۱۶	
روابط عمومی اداره کل	P۱۷	
مدیر باشگاه	P۱۸	

یافته های پژوهش

از آنجایی که مسئله مدیریت بحران در ورزش عراق، بازیگران کلیدی زیادی دارد، در این قسمت از پژوهش، میزان تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بازیگران کلیدی بر یکدیگر و همچنین شناسایی موضع هر یک از بازیگران نسبت به اهداف را مورد بررسی قرار می دهیم. بر اساس نظر خبرگان، بازیگران کلیدی مسئله مدیریت بحران در ورزش تعریف گردیدند.

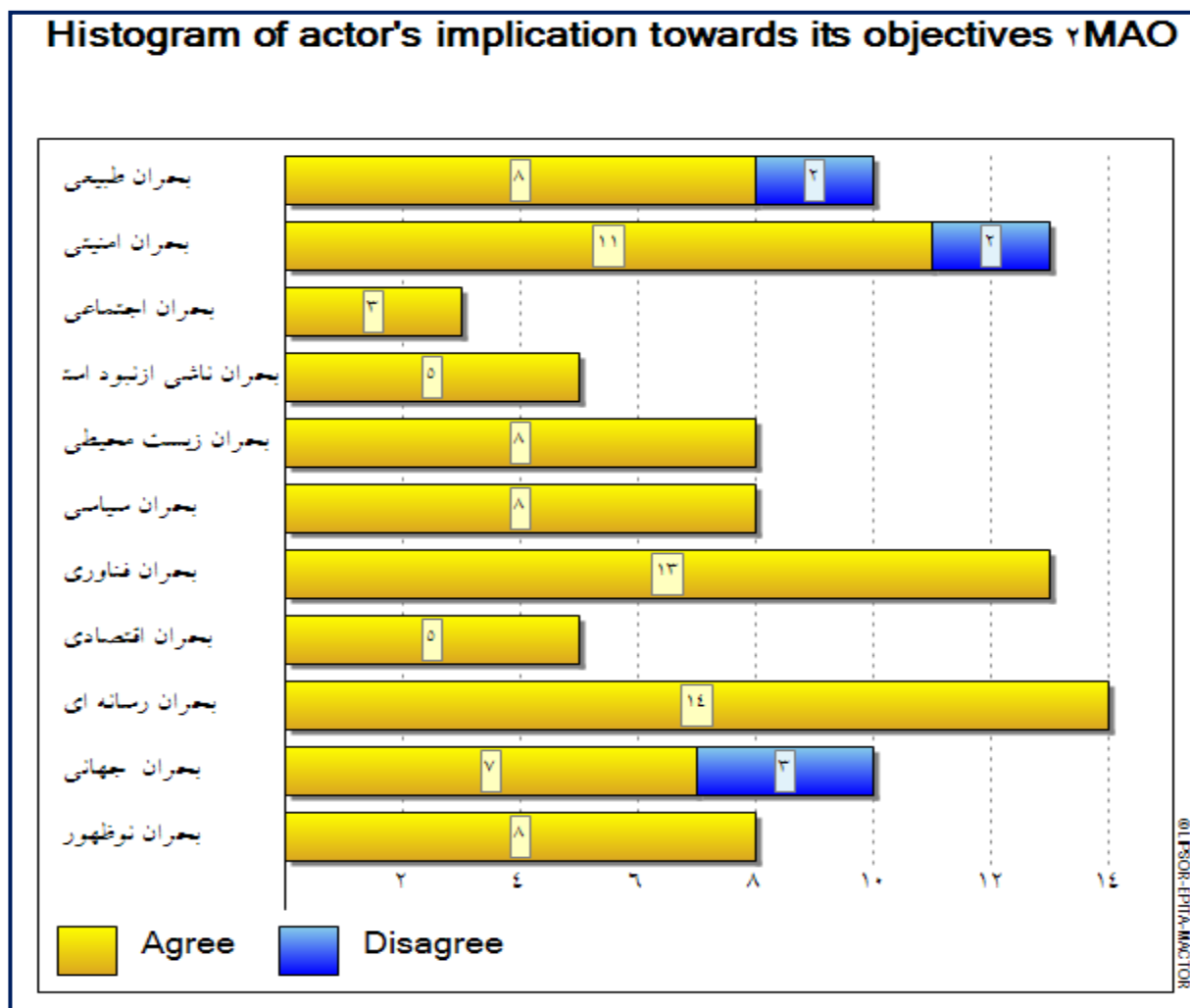
جدول (۲) اهداف اصلی یا بحران های احتمالی مسئله مدیریت بحران در ورزش عراق

ردیف	بحران (هدف اصلی)	توضیحات
۱	بحران طبیعی	همچون زلزله، سیل، حریق و ... که می توانند بر ورزشگاه ها، مسابقه یا تمرینات تأثیر بگذارند.
۲	بحران امنیتی	مانند خشونت در ورزشگاه ها یا تهدیدات امنیتی برای بازیکنان و تیم ها.
۳	بحران اجتماعی	واکنش های اجتماعی نسبت به رویدادها، مسائل با هواداران و تأثیرات اجتماعی مختلف.
۴	بحران ناشی از نبود استاندارد سخت افزاری	بحران ناشی از نبود استاندارد سخت افزاری در ورزش به معنای وجود مشکلات و نقص های مرتبط با تجهیزات و ابزارهای ورزشی است که می تواند منجر به آسیب های فیزیکی یا عدم اطمینان در عملکرد ورزشکاران شود.
۵	زیست محیطی	آلودگی هوا و آب در ورزشگاه ها، استفاده نامناسب از منابع طبیعی مانند آب و انرژی، تولید زباله های بی رویه و تخریب محیط زیست به دلیل فعالیت های ورزشی می شود.
۶	بحران سیاسی	اختلافات سیاسی که به ورزش و فعالیت های وابسته به آن تأثیر بگذارد.
۷	بحران فناوری	از مشکلات سامانه های رایانه ای و فناوری تا نقص های فنی در تجهیزات ورزشی و بحران فناوری نوین.
۸	بحران اقتصادی	از بدهی ها و مشکلات مالی گرفته تا سقوط مالی یا تخلفات مالیاتی.
۹	بحران رسانه ای	انتشار شایعه ها، انتقادات شدید رسانه ها یا فاش شدن اطلاعات حساس!
۱۰	بحران جهانی	مسائلی مانند انتقال بازیکنان، تغییرات قوانین فیفا و اتفاقات بین المللی که می توانند بر ورزش هر کشور تأثیر بگذارند.
۱۱	بحران های نوظهور	شامل مسائلی همچون تأثیرات تغییرات آب و هوایی بر رویدادهای ورزشی، مشکلات مربوط به تکنولوژی رسانه ای و استفاده از داده های بزرگ، همچنین تغییرات در الگوهای مصرف کنندگان و توسعه فناوری های جدید!

پس از تعریف بازیگران و اهداف، برای استفاده از گزارش های نرم افزار Mactor باید مقادیر ماتریس بازیگر - بازیگر و ماتریس بازیگر - اهداف وارد گردند. لازم به توضیح است که ماتریس مقادیر مواضع بازیگران و اهداف، اطلاعاتی در مورد موضع هر بازیگر نسبت به هر هدف (طرفدار، مخالف، بی طرف یا بی تفاوت) و سلسله مراتب اهداف آن ارائه می دهد. جدول (۳) میانگین نظرات خبرگان در ماتریس بازیگر - اهداف می باشد که در نرم افزار وارد گردید. هیستوگرام پیامدهای بازیگر نسبت به اهداف^۱ آن، این هیستوگرام از ماتریس رابطه بازیگران - اهداف (2MAO) که اطلاعات اولیه آن توسط کاربر وارد گردید. این هیستوگرام نشان دهنده وضعیت اهداف بازیگران است. در واقع به صورت کلی نشان می دهد که همه بازیگران تا چه اندازه با یک هدف، موافق

^۱ . Histogram of actor's implication towards its objectives

یا مخالفند. شکل (۲) هیستوگرام پیامدهای بازیگر نسبت به اهداف (بحران‌ها) در مسئله مدیریت بحران در ورزش عراق را نشان می‌دهد. یافته‌ها نشان می‌دهد که اهداف یا بحران‌های اجتماعی، نبود استانداردهای سخت‌افزاری، زیست‌محیطی، سیاسی، فناوری، اقتصاد، رسانه‌ای و بحران‌های نوظهور، اذعان داشته‌اند که می‌توانند موفق باشند و می‌توان بیان نمود که به طور کامل مورد توافق همه بازیگران اصلی در مسئله مدیریت بحران در ورزش عراق می‌باشند. بازیگران اصلی، در ارتباط با بحران‌های طبیعی، امنیتی و جهانی، چنین نظر قاطعی ندارند و تا حدودی با برخی از اهداف مخالفند



شکل (۱) هیستوگرام پیامد بازیگر نسبت به اهداف بازیگران کلیدی

بحث و نتیجه‌گیری

مدیریت بحران ورزش عراق، هماهنگی و همگرایی میان بازیگران کلیدی از اهمیت بسزایی برخوردار است. شناخت همگرایی‌های قوی و ضعیف میان این بازیگران، اساسی برای تدوین استراتژی‌ها و طرح‌های مدیریت بحران مؤثر است. نتایج حاکی از این است که وزارتخانه ورزش و جوانان و وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما به عنوان متولی رسانه‌ها دارای هماهنگی بسیار خوبی در مسائل مدیریت بحران هستند، که این می‌تواند بهبودهای چشمگیری در مدیریت بحران ورزش عراق به دنبال داشته باشد. اما ضعف در هماهنگی و همگرایی میان ورزش و دو بازیگر شورای

تأمین استان ها و یگان های ویژه انتظامی، نیازمند توجه و تلاش بیشتری است. در نهایت، ایجاد هماهنگی و همگرایی بیشتر بین تمام بازیگران اصلی این حوزه، با استفاده از مکانیسم های هماهنگ سازی و همکاری می تواند به بهبود کلی مدیریت بحران ورزش عراق کمک کند و در پیشگیری یا مدیریت بهتر بحران های آینده تأثیرگذار باشد.

یافته هایی که ارائه شده اشاره دارد که در مواجهه با بحران های مختلف در ورزش عراق، فواصل و ارتباطات بین نهادها و نهادهای مختلف نسبت به هم متفاوت است. به عنوان مثال، وزارت ورزش و جوانان با شورای تأمین استان ها نزدیک ترین فاصله را دارد که می تواند نشان از هماهنگی و همکاری نسبتاً بیشتر در مدیریت بحران باشد. از طرفی، فدراسیون ورزش و ورزش دارای فاصله کمتری هستند که می تواند نشان از رابطه نزدیک تر و همکاری بیشتر در مواجهه با بحران ها باشد. اما با وجود این نزدیکی، هماهنگی واقعی و همکاری میان این نهادها ممکن است نیازمند تقویت و افزایش بیشتری باشد. به طور کلی، این یافته ها نشان می دهد که مواجهه با بحران های ورزش عراق نیازمند توسعه و تقویت هماهنگی و همکاری بین نهادهای مختلف این صنعت است. تقویت روابط و ارتباطات بین وزارتخانه ها، فدراسیون ورزش، باشگاه های حرفه ای، و سایر نهادهای مرتبط می تواند منجر به مدیریت بهتر و کارآمدتر بحران ها در این حوزه شود.

با توجه به یافته های به دست آمده، می توان نتیجه گرفت که در مدیریت بحران ورزش عراق، هر یک از بحران ها از نظر فاصله و همبستگی با یکدیگر دارای وضعیت های مختلفی هستند. این نقشه ی وضعیت می تواند به مسئولان و تصمیم گیران کمک کند تا برنامه های مدیریتی و واکنشی مناسب تری در قبال هر یک از این بحران ها ایجاد کنند. برای مثال، وضعیت فاصله نسبتاً کم بین بحران های فناوری، رسانه ای و سیاسی می تواند نشان دهنده نیاز به یک نگرش یکپارچه تر در مدیریت بحران باشد. به عنوان یک پیشنهاد، ایجاد یک رویکرد یکپارچه در مقابله با این بحران ها و تدوین طرح های عملیاتی مشترک بین نهادهای مختلف می تواند بهبود واکنش ها و کاهش تأثیرات منفی این بحران ها را تسهیل کند.

در این شرایط، تعاملات و هماهنگی میان وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما و سایر ارگان ها و بازیگران مرتبط با ورزش بایستی به طور یکپارچه تر و هماهنگ تری صورت بگیرد تا اثربخشی مدیریت بحران (بوورس^۱ و همکاران، ۲۰۱۷) در این حوزه به حداکثر برسد. همچنین، تأثیر وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما بیشتر از دیگر بازیگران نشان می دهد که تمرکز بر هماهنگی و همکاری با این نهاد اصلی می تواند در بهبود عملکرد و کارایی مدیریت بحران (عباس و همکاران، ۲۰۲۱) در ورزش عراق تأثیرگذار باشد و تعامل این نهاد با سایر ذینفعان و بازیگران مرتبط با ورزش عراق، گامی موثر در جهت بهبود وضعیت و پیشگیری از بحران های احتمالی است.

این یافته نشان می دهد که باشگاه های حرفه ای ورزش، به عنوان بازیگرانی با تأثیرگذاری بیشتر، نقش اساسی در مدیریت بحران ورزش عراق دارند. این نقش بالاتر باعث می شود تا توجه و همکاری بیشتری به این باشگاه ها در جهت بهبود وضعیت مدیریت بحران (چریستنسن^۲ و همکاران، ۲۰۱۶) ورزش متمرکز شود. اما این نکته نیز مهم است که تأثیرگذاری باشگاه های حرفه ای ورزش، ممکن است باعث افزایش مسئولیت های آن ها شود، بنابراین نیاز به هماهنگی

^۱ Bowers

^۲ Christensen

و همکاری بین این باشگاه‌ها و سایر بازیگران مرتبط با ورزش عراق بیشتر از پیش لازم است. این هماهنگی می‌تواند منجر به تدوین و اجرای سیاست‌ها و راهکارهای مشترکی شود که در بهبود ارتقای بهره‌وری‌های ورزش عراق مؤثر باشد و از آسیب‌های ناشی از این بحران‌ها (ژانگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۳) کاسته شود.

این یافته‌ها نشان می‌دهد که توسعه و بهبود عملکرد وزارت کشور، وزارت ارشاد و صدا و سیما در مدیریت بحران ورزش می‌تواند بهبود قابل توجهی را در این صنعت به همراه داشته باشد و از آنجایی که این نهاد دارای اثرات گسترده‌ای است، می‌تواند نقش محوری در پیشگیری و مدیریت بحران‌های این عرصه داشته باشد.

با توجه به یافته‌های ارائه شده، مشخص است که وجود اهداف یا بحران‌های مختلف در حوزه‌های مختلف نقش مهمی در موفقیت‌های ممکن و برخورد با بحران‌ها دارد. این تفاوت در دیدگاه‌ها و توافقات بین بازیگران اصلی نشان از پیچیدگی و تنوع چالش‌ها در مدیریت بحران (بوندی^۲ و همکاران، ۲۰۱۷) در ورزش عراق دارد. این وضعیت نشان می‌دهد که تحقیقات و برنامه‌ریزی‌های آتی باید با توجه به نقاط مختلف دیدگاه‌ها و اهداف متفاوت این بازیگران انجام شود تا راهکارهایی یافته شود که هماهنگ با اهداف مختلف و تفاوت‌های آنها باشند و بتوانند به صورت کامل توافق و همکاری را بین این گروه‌ها تسهیل کنند. یافته‌ها نشان می‌دهد که مجدداً فدراسیون ورزش و باشگاه‌های حرفه‌ای ورزش، در برابر بحران‌های امنیتی، توانایی خاصی ندارند. برای افزایش توانایی مقابله با بحران‌های امنیتی، می‌توان با ایجاد یک سیستم آموزش رسانه‌ای و شبکه همکاری میان وزارت ورزش و نیز ارتقاء همکاری‌ها و تبادل دانش و تجربه بین فدراسیون ورزش، باشگاه‌های حرفه‌ای و سایر نهادهای ذینفع اقدام کرد. این اقدامات می‌تواند منجر به ایجاد یک سیستم هماهنگ و کارآمد در مدیریت بحران‌های امنیتی شود و توانمندی این نهادها را در مواجهه با چالش‌های امنیتی افزایش دهد.

با توجه به یافته‌ها، به نظر می‌رسد که تنها چندین بازیگر کلیدی، از جمله فدراسیون ورزش و بعضی از باشگاه‌های حرفه‌ای ورزش، به خوبی در مقابله با بحران‌های اجتماعی (اوح^۳ و همکاران، ۲۰۱۳) عمل کرده‌اند. این نشان می‌دهد هماهنگی و همکاری بین این بازیگران می‌تواند نقش مؤثری در مدیریت بحران‌های ورزش داشته باشد. از آنجایی که سایر بازیگران علی‌رغم عدم مخالفت با این هدف، توانایی واکنش قابل ملاحظه‌ای را نشان نداده‌اند، لازم است هماهنگی بیشتر و افزایش همکاری بین تمامی ذینفعان و بازیگران کلیدی برای مدیریت بحران‌های اجتماعی در ورزش فراهم شود. این موضوع نیازمند ایجاد مکانیسم‌ها و فرآیندهایی است که توانایی هماهنگی و اقدامات مشترک میان این ارگان‌ها و بازیگران مرتبط را تسهیل کند و از آنجایی که همگرایی در این زمینه وجود دارد، می‌تواند تأثیر قابل توجهی در بهبود مدیریت بحران‌های اجتماعی در ورزش عراق داشته باشد. با توجه به یافته‌های این پژوهش که نشان می‌دهد که تنها چندین بازیگر در مدیریت بحران‌های ناشی از نبود استانداردهای سخت‌افزاری (الیوت^۴ و همکاران، ۲۰۰۱)، عملکرد مؤثری از خود نشان داده‌اند، می‌توان به پیشنهاد یک رویکرد گروهی و هماهنگی بین این بازیگران اشاره کرد. ایجاد گروه‌های کاری مشترک با حضور همه ذینفعان و بازیگران اصلی می‌تواند به تسریع و بهبود عملکرد در مواجهه با

¹ Zhang

² Bundy

³ Oh

⁴ Elliott

بحران ها کمک کند. این گروه ها می توانند به اشتراک گذاشتن دانش، تجربیات و استراتژی های مؤثر برای مدیریت بحران در ورزش عراق و حتی برنامه ریزی پیشگیرانه را ترویج کنند. به این ترتیب، بازیگران مختلف می توانند با توجه به اختصاص وظایف و هماهنگی مناسب، عملکرد موثرتری در مواجهه با بحران های مختلف نشان دهند و بهبودی قابل توجهی در مدیریت بحران ها به دست آورند.

بحران های سیاسی در ورزش یک چالش بزرگ به حساب می آیند ، می توان این نتایج را به عنوان نقطه شروعی مهم در مسیر تدوین برنامه ها و استراتژی های مدیریت بحران های سیاسی در ورزش مورد استفاده قرار داد. اما تحت الشعاع قرار گرفتن سایر بازیگران نشان می دهد که آنها همواره در حال مطالعه و نقد استراتژی های موجود بوده و احتمالاً انتظارات دیگری از این بازیگران نیز وجود دارد. یکی از پیشنهادات می تواند ایجاد یک فرآیند هماهنگی و تبادل نظر فعال بین این بازیگران باشد تا افکار و انتظاراتشان بهتر شناخته شود و راهکارهایی که مطمئناً برای همه مفید باشد، در نظر گرفته شود.

تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله از همکاری تمامی افراد شرکت کننده در این پژوهش تشکر و قدردانی می نمایند. همچنین از داوران محترم، جهت ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می گردد.

منابع

- Adamson, M.M., Aftab, K., Madrigal, E.P., Timmerman, M.A., Chung, J., Galhotra, P.P., & et al. (2024). Rehabilitation Strategies and Innovations in Later Life for Traumatic Brain Injury. Reference Module in Neuroscience and Biobehavioral Psychology, Ready to publish. Doi:10.1016/B978-0-12-818697-8.00019-4.
- Bentley, S., Haslam, C., Cruwys, T., Cao, Y., & Milic, J. (2024). Groups 4 Health in Later Life. Reference Module in Neuroscience and Biobehavioral Psychology, Ready to publish. Doi: 10.1016/B978-0-12-818697-8.00037-6.
- Bowers, M. R., Hall, J. R., & Srinivasan, M. M. (2017). Organizational culture and leadership style: The missing combination for selecting the right leader for effective crisis management. *Business horizons*, 60(4), 551-563.
- Bundy, J., Pfarrer, M. D., Short, C. E., & Coombs, W. T. (2017). Crises and crisis management: Integration, interpretation, and research development. *Journal of management*, 43(6), 1661-1692.
- Chang, R. (2007). Financial crises and political crises. *Journal of monetary Economics*, 54(8), 2409-2420.
- Chaudhuri, R., Chatterjee, S., Kraus, S., & Vrontis, D. (2023). Assessing the AI-CRM technology capability for sustaining family businesses in times of crisis: the moderating role of strategic intent. *Journal of Family Business Management*, 13(1), 46-67.
- Grundy, S. M. (2006). Drug therapy of the metabolic syndrome: minimizing the emerging crisis in polypharmacy. *Nature reviews Drug discovery*, 5(4), 295-309.
- Gwartz, E., & Spence, K. (2022). Conscious capitalism and sport: Exploring higher purpose in a professional sport organization. *Sport Management Review*, 23(4), 750-763.
- Hamilton, M. (2021). Future Directions in Digital Information: Envisioning Education 4.0—A scenario planning approach to predicting the future. Published by Elsevier Ltd, 267-283.
- Hsiung, T.T. (2024). Corporate social responsibility and sport governance: a case study of Turkey. *Taiwan Society for Sport Management*, 43, 2e15.
- Inoue, Y., Sato, M., Filo, K., Du, J., & Funk, D.C. (2023). Sport spectatorship and life satisfaction: A multicountry investigation. *Journal of Sport Management*, 31(4), 419e432.
- Islam, M. N. (2023). Managing organizational change in responding to global crises. *Global Business and Organizational Excellence*, 42(3), 42-57.
- Jackman, P.C., Dargue, E.J., Johnston, J.P., Hawkins, R.M. (2021). Flow in youth sport, physical activity, and physical education: A systematic review. *Psychology of Sport and Exercise*, 53, 101852. Doi: 10.1016/j.psychsport.2020.101852.
- Madden, P. (2012). Fan welfare maximization as a club objective in a professional sports league. *European Economic Review*, 56(3), 560-578.
- Manoli, a. E., & Janečić, d. (2021). Challenges to the role of media in reporting sport corruption: insights from reporters in Balkan countries. *International review for the sociology of sport*, 56(6), 842-858.
- McCuea, R., McCormack, A., McElney, J., Alto, A., & Feeney, A. (2019). The future and me: Imagining the future and the future self in adolescent decision making. *Cognitive Development*, 50, 142-156.
- Naseri, A., Yousefi, B., Hasani, Z., & Khazaei, A.A (2022). Analysis of network corruption in sports with Delphi-fuzzy approach, *Organizational Behavior Management Studies in Sports*, 9(1), 89-104 (In Persian).
- Nazari, R. (2017). The Impact of Mental Skills on Management Skills and Selecting Management Models on Sports Managers. *International Journal of Sport Culture and Science*, 5(3), 124-133.

- Nazari, R., & Ghasemi, H. (2013). The role of mass media as an opportunity for sustainable development in sport. *Communication Management in Sport Media*, 1(1), 40-44.
- Nazari, R., Seirafian Baboldashti, M., & Rahimi, G. (2023). The Conscious Prediction Model of Crisis in Sports: Professional Football in Iran. *Sport Management Journal*, 15(3), 370-352. doi: 10.22059/jsm.2023.353302.3088
- Nazari, Rasool; Shaholi Kohshuri, Javad. (2021). Strategic scenarios of health-oriented sports education in Iran. *Journal of Sports Management*, 14(1), 151-172. (In Persian).
- Oh, O., Agrawal, M., & Rao, H. R. (2013). Community intelligence and social media services: A rumor theoretic analysis of tweets during social crises. *MIS quarterly*, 407-426.
- Pakbaz Khosrowshahi, Ali. (2020). Designing a crisis management model in the media. *Media magazine*, number 3, serial 112, pp. 125-146. (In Persian).
- Richardson, J., & McKenna, S. (2022). An exploration of career sustainability in and after professional sport. *Journal of Vocational Behavior*, 17, 103314. Doi: 10.1016/j.jvb.2019.06.002.
- Seirafian Baboldashti, M., Nazari, R., & Rahimi Sarshabadrani, Q. (2024). The future of crisis management in Iran's professional football: a multi-faceted scenario planning. *Research in Sport Management and Marketing*, (), -. doi: 10.22098/rsmm.2024.14710.1327
- Shahryari, N., Tabesh, S., Nazari, R., & Zolfagharzadeh, M. M. (2019). Meta-analysis of the Effects of Social-Health Development on the Institutionalization of sport for all. *Nurse and Physician Within War*, 25(7), 41-48.
- Sohrabi, Z., Moharramzadeh, M., Naghizadeh-Baghi, A., & Azizian Kohan, N. (2024). Analysis the of Key Players and Goals of Iranian Professional Sports through MACTOR. *Sport Management Journal*, 16(1), 194-171. doi: 10.22059/jsm.2023.356101.3120
- Stathopoulou, a., quansah, t. K., & balabanis, g. (2022). The blinding effects of team identification on sports corruption: cross-cultural evidence from sub-saharan african countries. *Journal of business ethics*, 179(2), 511-529.
- The business research company. (2020). Sports global market report 2021. <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/sports-global-market-report>.
- Trudeau, F., & Yao, P.L. (2021). Athletic identity concept: French validation of the Athletic Identity Questionnaire. *Int J Appl Sport Science*, 30, 111-125.
- Tseng, K. F., Yang, W. L., & Cheng, C. F. (2017). Differences in charitable activities of professional sports between Taiwan and the united Sstates. *Sport Research Re-view*, 143, 22e31.
- Whittle, S. (2024). The Role of Sport Involvement in Reducing Depressive Symptoms via Changes to Hippocampal Structure: Next Steps for Research in Developing Samples. *Biological Psychiatry: Cognitive Neuroscience and Neuroimaging*, 4(5), 421-422.
- Yen, c. T. N. (2023). The role of mass media in vietnam's anti-corruption campaign nowadays. *European science review*, (1-2), 15-21.